

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Marina Fiorato
THE DAUGHTER OF SIENA

Copyright © 2011 by Marina Fiorato
Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-739-0

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

L'cerka
TOSKANE

MARINA FIORATO

Prevela Matilda Maloku

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

*Mojoj sestri Veroniki i njenom
suprugu Ričardu Braunu,
koji znaju ponešto o konjima*

Prolog

Magarac

SIJENA,
GODINA 1723.

Dva gospodina iz Sijene su gledala u smrdljivi leš na zemlji, koji je neko prebacio preko zida kod kapije Kamolija.

„Je li to konj?“, upitao je mlađi, jer je telo bilo toliko raspadnuto da se teško moglo prepoznati.

„Ne, to je magarac“, odgovorio je stariji.

„Hmmm.“ Mladić se zamislio. „Šta bi to moglo da znači?“

„Pa“, rekao je drugi, kome je bilo drago što ga pita, i zbog čijeg izraza starca sveznalice nije bio omiljen među prijateljima, „godine 1230. Firentinci, koji su osvojili Sijenu, bacali su tela magaraca preko zidina grada. Nadali su se da će lešine izazvati kugu i pošast.“

Mladić brzo prinese maramicu preko nosa i usta. „Bože. Misliš li da je ovaj zaražen? Po smradu bih rekao da jeste.“

„Dio. Prošla su ta vremena. Nečiji magarac je uginuo i bacili su ga. Nije ništa ni manje ni više od toga.“

Njegov prijatelj se uspravio i pogladio bradu koju je jednog dana priželjkivao da ima. „Ne znam. Pogledaj; ima krvi i kože na vrhu kapije. Ovoga su bacili preko nje. Treba li nekome da kažemo?“

„Kome, na primer?“

„Pa, ne znam... vojvotkinji? Ili Savetu ? Ili straži?“

Stariji čovek se okrenuo ka svom mlađem prijatelju. Nikada nije video da momak dovodi u pitanje njegove reči i smatrao je opravdanim da malo povisi ton.

„Straži?“, podsmehnu se. „Pred Palio?“ Zar ne misliš da možda imaju o čemu drugom da brinu, a ne o mrtvom magarcu?“

Momak pognu glavu. Smatrao je da je u pravu. Narednog dana počinje Palio i ceo grad je goreo od uzbuđenja, vatrom koja bi se ponekad pretvorila u nasilje. Uprkos tome, zakoračio je malo unazad, sve dok nije izgubio iz vida tu strašnu gomilu. Izuzetno sujeveran, kao svi Sijenjani, nije mogao da se otme pomisli da je magarac loše predskazanje za grad. Uznemirujuće misli rojile su mu se u glavi kao muve koje su bežale uvis od leša.

1. Sova*

Za devetnaesti rođendan, Pija Tolomei, najlepša žena u Sijeni, dobila je ogrlicu i muža.

Imendan je provela sedeći tiho u svojoj sobi, bio je to dan kao i svaki drugi – sve isto, isto, isto. A onda joj je njena služavka saopštila da otac želi da je vidi i ona je tačno znala šta sledi. Čekala je ovaj trenutak od jedanaeste godine.

Drhtavom rukom je spustila ram za vez i smesta sišla na *pijano nobile*.** Iako su joj kolena klecala, dok su je vitku i uspravnu nosila niza stepenice, bila je hrabra. Znala je da je došlo vreme da se suoči s onim čega se godinama pribojavala, još otkako je postala dovoljno zrela da shvati suštinu sporazumnog sklapanja braka zarad koristi.

* Čiveta ili Sova, jedna od sedamnaest kontrada tj. četvrti, okruga, na koje je Sijena podeljena. Svaka kontrada ovog srednjovekovnog grada ima svoju teritoriju, crkvu, obeležje, zastavu, himnu, te svoje priče i legende. Gradom upravlja Veće ili Savet devetorice, koje zaseda u gradskoj skupštini, Palazzo publiko, a gotička katedrala Duomo, riznica renesansnog slikarstva i skulpture, jedan je od najvažnijih istorijskih spomenika. Kontrade, uglavnom nose imena životinja, zatvorene su za spoljni svet, stanovnici čak i brakove sklapaju u redovima svog bratstva. Na gradskom trgu kontrade dva puta godišnje održavaju konjičke trke – Palio, koje traju četiri dana, i to je glavni politički, društveni i kulturni događaj za sve Sijenjane. (Prim. lekt.)

** Glavni sprat u renesansnim kućama, najčešće prvi, na kojem su sobe za prijem i gostinske spavaće sobe. Na spratu iznad njega nalaze se spavaće sobe ukučana. (Prim. prev.)

Osam godina Pija je svakodnevno iščekivala da je upakuju i predaju nekom mladom nasledniku sijenskog plemstva. Ali sudbina ju je do sada držala na slobodi. Ona je znala da je njen otac ne bi udao izvan svog okruga, *kontrade* Čiveta, Sova. A tu je imala sreće jer je muških naslednika u dobrim porodicama u Čiveti bilo malo. Dečak kome je bila obećana u kolevcu preminuo je od groznice. Drugi je otišao u rat i oženio se tamo negde. Jedini drugi naslednik kojeg je mogla da se seti tek je napunio petnaest godina. Imala je osećaj da otac čeka da taj momak postane punoletan. Sišla je, u očekivanju da će je upravo sad vezati za to dete.

U velikoj odaji, njen otac Salvatore Tolomei je stajao obasjan zrakom zlatne svetlosti koja je ulazila kroz prozor. A kako je uvek imao osećaj za teatralnost, tako je i ovoga puta čekao dok mu nije prišla i poljubila ga ovlaš u obraz, a onda je mađioničarskim zamahom izvukao jedan svetlucavi zlatni lančić iz rukava. Spustio joj ga je na dlan, gde se lanac uvio kao zmijica, a Pija je primetila da na njemu visi privezak, medaljon.

„Pogledaj bolje“, reče Salvatore.

Pija poslušna, ugađajući mu i skrivajući nestrpljivost koja je postajala sve veća. Videla je glavu žene oslikanu na zlatnom disku, odvojenu od tela, kako lebdi.

„To je kraljica Kleopatra lično“, prošaputa Salvatore sa strahopoštovanjem, „na jednom od svojih egipatskih novčića. Star je više od hiljadu godina.“

Činilo se da se njegovo okruglo telo nadima još više od ponosa. Pija uzdahnu. Dok je rasla, govorili su joj, skoro svakodnevno, da porodica Tolomei potiče od egipatske kraljevske porodice Ptolemeja. Salvatore Tolomei – i svi *kapitani* Čivete pre njega – nije prestajao da govori ljudima o čuvenoj kraljici Kleopatri čiji je direktan potomak.

Pija je osećala kako je veliki teret porodičnog nasleđa pritiska i posmatrala je odavno pokojnu kraljicu gotovo sa sažaljenjem. Da

se njena duga, čuvena kraljevska loza svede na Piju, Sovu, kći i naslednicu kuće Sova! Pija nije kraljica ničega, sem *kontrade* Čiveta, suveren mirnog okruga u severnoj Sijeni, regent skupine prastarih dvorišta i carica jedne grupe obućara.

„A na drugoj strani?“

Pija okrenu novčić i ugleda jednu malu sovu u zlatnom reljefu.

„Naš amblem, i njen; amblem Minerve, Afrodite, Čivete.“

Pogleda u oca, čekajući obrazloženje. Znala je da on ništa ne daje, a da ne očekuje nešto zauzvrat.

„To je poklon za tvoj imendan, ali i miraz“, reče. „Razgovarao sam sa Faustinom Kaprimulgom iz *kontrade* Orao. Njegov sin Vičenco će se oženiti tobom.“

Pija čvrsto stegnu novčić pesnicom sve dok nije počeo da je bode. Osetila je bleštavi plamen ljutnje kako je razdire. Nije, naravno, očekivala mogućnost da sama izabere muža, ali se nadala da će to biti momak iz porodice Kiđi kojeg će moći makar malo da obrazuje, kako bi stekao bar nešto od onoga što je želela od muža: da se s njom ophodi ljubazno i da je ostavi na miru. Kako je njen otac mogao da uradi ovako nešto? Uvek je činila ono što je Salvatore tražio od nje, a sad ju je kao nagrada za poslušnost čekao brak s čovekom kojeg ne samo da ne cene, već je i iz druge *kontrade*. To je nečuvano.

Znala je po glasu da je Vičenco zao i okrutan skoro kao i njegov otac, ozloglašeni Faustino Kaprimulgo. Porodica Kaprimulgo, kapetani *kontrade* Orao, jedna je od najstarijih u Sijeni, ali njihovo ponašanje nije bilo u skladu s plemićkim položajem te stare porodice. Njihovi zločini bili su mnogobrojni – oni su jato prestupnika, ubistveno jato Orlova. Pija je bila suviše dobro vaspitana da bi slušala tračeve, ali govorkanja su joj ipak dospevala do ušiju: ubistva, prebijanja, Vičencova brojna sagrešenja nad ženama u Sijeni. Prošle godine jedna devojka se zbog njega obesila o kuku za meso u porodičnoj kući. Tek što je završila školu. „Noseća“, rekla je Pijina

služavka. „Još jedan ptić Orlova.“ No, Salvatore je prelazio preko takvog ponašanja zarad venčanja iz koristi.

„Oče“, reče, „ne mogu. Znaite šta se priča o njemu – šta se dogodilo devojci Benedetovih. A on je i Orao. Od kada to jedan Orao i Sova mogu da budu par?“

U glavi joj se stvori slika tih dveju ptica kako se pare da bi stvorile zastrašujući hibrid, himeru, grifona. I njeno uverenje da je to pogrešno, potpuno pogrešno, pojača se. Salvatoreovo lice se ukoči od besa i u istom trenu ona začu škripanje čizme iza sebe.

On je bio tu.

Pija se polako okrenula, a stravična jeza prođe joj kroz čitavo telo kad ugleda Vičenca Kaprimulga koji zakorači iz senke.

Neobičan tračak svetlosti osvetli najpre njegov nos i oči. Kljun i dve perle – nalik prepariranim pticama u lovačkoj kolibi njenog oca. Tanke usne bile su mu iskrivljene u jedva primetan osmeh.

„Žao mi je, iskreno, što vam ovo venčanje nije po volji.“ Glas mu je bio miran i odmeren, ali s prizvukom pretnje. „Vaš otac i ja imamo veoma poseban razlog za ovaj savez naših dveju *kontrada*. Ali siguran sam da mogu... da vas ubedim da ćete promeniti mišljenje o meni kada me bolje upoznate.“

Pija zausti da kaže kako ona zapravo i ne želi da ga bolje upoznaje, ali njeno dobro vaspitanje joj nije dozvoljavalo da bude drska, a bila je i previše uplašena da bi izrazila svoje mišljenje.

„To je nešto sa čim možete da se bavite u slobodno vreme, jer se vaš otac složio da ćemo se venčati sutra, nakon Palija, koji name-ravam da osvojim.“

Zakoračio je bliže i mogla je da oseti njegov dah na svom obrazu. Nikada nije bila ovoliko blizu nekom muškarcu, sem svome ocu.

„I uveravam vas, gospođice, da postoje određene stvari u kojima mogu da vam pružim više zadovoljstva nego neki petnaestogodišnjak.“

Pakost u njegovim očima je bila očigledna, kao i još nešto: ne-skrivena požuda, koja joj je unela strah u kosti. Progurala se pored njega i ustrčala uza stepenice pravo do svoje sobe, dok su joj očeva izvinjenja odzvanjala u ušima. Nije se izvinjavao njoj, već Vičencu.

Sama u svojoj sobi, Pija se šetkala gore-dole, stisnutih pesnica, a u glavi joj je pulsiralo. Odozdo je čula poslednje pripreme za slavljeničku gozbu, za koju je koliko malopre verovala da je u čast njenog imendana. Pitala se kako je moguće da se njen život tako preokrene.

Nekoliko puta u toku večeri Salvatore je slao sluge do nje, koje su joj kucale na vrata. Ali ona se nije obazirala: proslava će se odvijati bila ona prisutna ili ne. Očajna i preplašena, sedela je sklupčana u stolici dok se smrkavalo, bila je gladna i drhtala je iako nije bilo hladno.

Na kraju je njen otac lično došao i nije mogla da odbije njegovu naredbu. Treba da se prošetala jedan krug po dvorištu s Vičencom, reče joj, da se dive zalasku sunca. Sve sluge su bile unutra. To će biti prilika da upozna svog budućeg muža.

Pija je učinila kako joj je naređeno i otpratila Vičenca do njegovog konja, dok je sunce na zalasku u zlatno bojilo prastare stene. I dalje skamenjena od malopredašnjeg zaprepašćenja, nije ni pokušala da razgovara s njim, a kada su prešli dvorište njegova učtivost i doskočice pretvorili su se u prezir i provokacije. Tupo je posmatrala kako se senke sumraka zatvaraju oko nje. Odvela ga je, bez reči, do lođe gde je njegov konj bio privezan i čekala u tišini da ga on uzjaše. Iznenada, on se baci na nju, okrenuvši je iza najmračnijeg stuba. Njegove gladne usne ljubile su joj vrat, a halapljive ruke uhvatiše je za grudi.

„Dođi“, prošaputa s pretnjom u glas, „ugovori su napisani, skoro si moja, uskoro.“

Borila se s njim, očajnički zapomažući, mada nije bilo nikoga da je čuje, udarala ga je po licu i grudima. Ali njeno opiranje ga je izgleda još više ražestilo, i kada ju je uhvatio za kosu i bacio kroz

vrata staje, mislila je da je gotova. Osećala je miris tople slame i ukus krvi tamo gde se ugrizla za obraz. No, činilo se da je Vičenco shvatio da je preterao.

„Ostani čista, onda, još jednu noć“, ispljunu dok se naginjao nad njom, „jer sutra ću te ionako uzeti“. Okrenuo se u dovratku. „I nikada više da me nisi udarila.“

Potom ju je obasuo udarcima, ali ne po prelepom licu već po telu, tako da joj masnice ostanu skrivene pod odećom.

Kada je najzad otišao, sustigle su je posledice šoka i povratila je, velikim suvim trzajima, u slamu. U toploj tmini čula je konje Čivete kako frkću i vrpolje se, kao da su radoznali.

Uspravila se, bolna, i otišla odmah iz dvorišta pravo u Crkvu Čivete, preko *pjace*. Položila je ruke na teška vrata kroz koja je godinama prolazila, za svoje krštenje, pomazanje i ispovest. Večeras nije po običaju polako pomakla rezu, već je gurnula hrastova vrata tako da su udarila u stubove, odašiljući besni eho kroz unutrašnjost stare crkve. Otrčala je do Marijine kapele i tu je noge izdadoše, pade na kolena a ona udariše o hladni kamen. Molila se i molila, čvrsto držeći medaljon među dlanovima. Nijednom nije podigla pogled ka ikonama Hrista ili Marije; u pomoć je prizivala mnogo starija božanstva. Smatrala je da je verovatnije da će joj antički totem u rukama pomoći. Molila je da se nešto dogodi, neka nesreća koja će je osloboditi od ovoga braka. Kada je otvorila dlanove, na jednom se nalazila utisnuta Kleopatra, a na drugom sova.

Palio.

Godinu dana pripremanja, deset muškaraca, deset konja, tri kruga oko *pjace*, i sve to u jednom jedinom trenu.

Nijedan stranac nije mogao da zamisli – a kamoli da razume – šta je Palio značio Sijenjanima. Da su jeli, disali, spavali, za Palio. Da su se molili svecima za pobedu svakoga dana, tokom cele godine.

Da su sva njihova odanost, njihove boje i kontrade poticale od Palija, kao što se mreža širi od pauka. Koncentrični krugovi njihovih običaja i zajednice vode poreklo od ovog trga i od ovog dana, i od ovog najmanjeg kruga od svih – trkačke staze. Obasute prašinom sedimentnih stena donete sa toskanskih brda, na kojoj se trkaju muškarci rođeni u Sijeni na konjima odgajanim u Sijeni, tik ispod antičkih palata i kula staroga grada. Palio je bio središte; Palio je bio Sijena. Znati to značilo je da znate sve.

Na drugi dan jula 1723. godine, u Sijeni je bilo pakleno vruće. Međutim, uprkos vrelini, broj ljudi koji su se okupili da posmatraju Palio di Provecano činio se većim nego ikada ranije. Drugim danima Pjaca del kampo, prelepi trg u obliku školjke stajao je miran i prazan kao neka školjka Svetog Džejsma,* ali danas je bio ispunjen sa hiljadu Sijenjana, koji su dobovali u bubnjeve i mahali zastavama. Svako drugo mesto u gradu bilo je prazno: svaka ulica, svako dvorište, svaki dom, crkva i krčma. Sudnice su bile napuštene, apoteke zatvorene. Bankari su odložili svoje tabele, a krojači su spustili roletne. U crkvenoj bolnici Santa Marija Madalena, sestre su naredivale bolničarima da svoje pacijente u nosilima odnose do *pjace*. Čak su se i čvorci skupljali da posmatraju Palio na vrelom, plavom krugu neba visoko iznad staze. Kružili su oko vrhova kula, sastajali se u sivkastim oblacima i ponovo rastajali, razlivajući se kao mastilo u vodi, sve vreme krešteći od uzbuđenja.

Svako je imao svoju ulogu na ovaj dan svih dana, od najviših do najnižih. Na samom vrhu Palaca publika, na balkonu veličanstvene palate, sa grudobranima od zuba od terakote i visokom sahat-kulom, stajala je vladarka grada. Vojvotkinja Violante Beatriks Mediči, stara pedeset godina i uz to običnog izgleda, nadgledala je trku sa izuzetnim dostojanstvom i milošću, kao što je činila već deset godina od smrti svoga muža.

* Školjka je simbol Svetog Džejsma, odnosno Svetog apostola Jakova Zavedejeva. (Prim. prev.)

Ispod nje kapetani *kontrade*, *kapitani*, završavali su poslednje tajno savetovanje sa svojim zamenicima. To su bili starci, glavešine porodica; sede glave pognute jedne do drugih dok su se dogovarali o svojim konačnim savezima i partijama. Njihova lica, istrošena i izborana, videla su sve ranije, oni su poznavali grad i način na koji on funkcionise.

Jahačima, *fantinima*, obučenim u svilu boja tako drečavih da su od njih bolele oči, dodavani su njihovi bičevi, *nerbi*, rastegljena volovska koža opasnih dužina, koje će uskoro isprobati ne samo na svojim konjima, već i jedni na drugima. Ti mladi momci, cvet mladosti Sijene, bili su uzavreli od napetosti, njihove crne oči su se sjajile, mišići su im se zatezali. Prepirke, i verbalne i fizičke, izbijale su kao minijturni vulkani među njima. Svi do jednog su se već nedeljama suzdržavali od uživanja sa svojim ženama i ljubavnicama, kako bi pripremili telo i um za trku.

Loše zamaskirani sindikati kladioničara slali su signale kroz publiku svojim tajnim znacima, ulični prodavci su donosili mešine vina ili sušeno meso ljudima koji su na ovom trgu stajali još od svitanja, lukavi prodavci lepeza prodavali su papirne lepeze u bojama *kontrada* njenim pripadnicima. Muzičari su opsesivno ponavljali svečane note himne Palija, zadatak koji neće ostaviti od sada pa do narednog svitanja, svaki muzičar siguran u svoju harmoniju i svoj kontrapunkt.

Čak su i mala deca mahala jarkim zastavama svoje kontrade, pokušavajući da oponašaju svoju stariju braću, prinčeve sa stilom, *alfijerije*, koji su u glavnoj paradi zabacivali svoje veće zastave tako visoko i tako vešto. Mali dečak siročić i vodonoša poznat kao Zebra – tako nazvan jer je nosio crno-bele boje grada, a ne boje neke od kontrada, pokazujući da ne pripada nikome i da pripada svima – kaskao je užurbano napred i nazad, sigurnog koraka u misiji i donosio drvene pehare žednima u zamenu za novac.

Konji, samo neme životinje, takođe su spremno kružili. Oglavine su im bile drečave od šarenih traka, grive uvijene vrpcama, a na leđima sedla sa zastavama. Vodili su ih za uzde, ali oni su znali da će uskoro biti slobodni da se trkaju i da moraju da pobede za boje koje nose.

Pija od Tolomeja osećala se beznačajnije od svih njih. Kao verenjoj devojci nije joj ukazivano poštovanje kao onda kada je bila nagradna nevesta – priznata lepotica za koju su se cenkale i za koju su trgovale imućne porodice Čivete. Sada je bila puki posmatrač, od koje se zahteva da navija za svog verenika i ništa više. Ali Pija od Tolomeja nije nameravala da odigra tu ulogu. Da, gledaće svog verenika kako se trka u Paliju, ali neće navijati za njega. Pija od Tolomeja će se moliti da on u trci pogine.

Jer, večeras u bazilici treba da se uda za Vičenca Kaprimulga. Poslednji put je nosila crvenu i crnu, boje *kontrade* Čiveta. Modrice su joj skrivene pod pojasom iste boje Sova oko njenog uzanog struka, a sjajna crna kosa pokupljena joj je visoko pod šeširom. Sedela je, kao i tokom prethodnih devetnaest leta i trideset i osam Palija, na uzdignutoj klupi *kontrade* Sova do svoga oca. Svesna tog mesta, svog vaspitanja i rebara koja su je bolela, Pija se trudila da ne zaplače, jer će na narednom Paliju, Paliju del Asunta, koji je u avgustu, Pija sedeti s druge strane trga, kao Vičencova žena, i nositi crno i zlatno perje Orlova. Napredovaće u poretku ptica grabljivica do samog vrha.

Svuda oko sebe mogla je da oseti kako uzbuđenje raste, gotovo opipljivo, kao strujanje vazduha ili izmaglicu vreline, ali ona se osećala kao potpuno odvojena od toga. Pija je rođena u Sijeni i jedva da je nekada bila van toga grada. Iako Toskana ima obalu, ona nikada nije videla more. Ipak, uprkos tome što nije mrdnula iz svoje *kontrade*, devetnaest godina ograničena zidinama grada, danas je prvi put osećala da tu ne pripada. Zbog veridbe, više nije Sova, ali nije još ni Orai; sada je neki čudni, zaostali ptičji rod. Neka devijacija.

Svaki građanin Sijene bio je proizvod svoje *kontrade*. Njegov identitet je počinjao sa njegovim okrugom, a završavao se tamo gde je kontrada Zmaj prelazila u Vučicu, ili gde je *kontrada* Jednorog prelazila u Kulu. Pija je poznavala boje svakog okruga ili *kontrade* počev od crveno-crne Pantera to žuto-zelene Gusenice. A dva puta u godini ove geografske podele i nijanse dobijale su još više na značaju.

U toku samo nekoliko sati gorčina poraza će se spustiti kao pokrov na gubitničku *konradu*, a mahnita radost će zahvatiti svaku dušu u pobedničkom okrugu. Znala je da će Vičenco dati sve od sebe da danas pobjedi. U žrebu konja, koji se odigrao nekoliko dana pre trke, izvukao je Berija, krupnog, lepo građenog dorata za kojeg se govorilo da je najbrži konj u Toskani, onog konja kojeg se svaka kontrada molila da dobije. Kako je Vičenca bio glas da je najbrži jahač u gradu, njegove šanse su bile veoma dobre. A ako pobjedi, mislila je Pija, kako li će se njegov trijumf odraziti na njihove bračne odaje? Samo ova trka, koja traje koliko i sedamdeset otkucanja srca, mogla bi da produži njenu čednost. Ona zadrhta.

Pija se nagla napred pokušavajući da se uključi u predstavu koja se dole odvijala. Posmatrala je konje i jahače kako kruže po stazi, prateći iz navike boje Čivete, kad joj je pogled pade na jednog usamljenog konjanika. Polako je vodio svoga konja, sa potpunom kontrolom, kroz kapiju Boka del kasato, a luk arhitrava ga je uokvirivao kao nekog naslikanog anđela.

Konjanik je Piji bio nepoznat. Takođe je bio i najbolji čovek kojeg je ikada videla. Imao je maslinasti ten karakterističan za tu regiju, pune usne, sa strogom lučnom linijom, ali sa nagoveštajem nežnosti. Tamna kovrdžava kosa mu je bila pokupljena u rep, po modi toga doba, sa trakom boje *kontrade* Kula. Oči su mu bile tamne, a crte lica kao one sa antičkih statua – savršenost izvajana u mermeru. Građen je bio proporcionalno, mišićav, dugih nogu i ruku koje su nežno držale konja. Ali bilo je još nečeg: delovao je

kao plemić. Kad bi plemstvo imalo veze s novom naukom fizionomijom, a ne sa rođenjem, razmišljala je Pija, onda bi on sedeo na balkonu iznad nje, a ne ona neprivlačna vojvotkinja.

Kako je Pija celoga svoga detinjstva bežala u knjige, ona je i uprkos Vičencovom jučerašnjem nasilju još uvek verovala u kavaljersku ljubav – možda sada čak i više. No, i pored toga, nije odmah neznanцу dodelila ulogu svih Tristana, Lancelota i Rolanda o kojima je čitala. Suviše je bila realna da bi verovala da se ikome iz visokog plemstva dopadalo to kako su ih udavali.

Dozvolila je, ipak, sebi da se tek na tren zapita kako bi izgledalo kada bi bila verena za tog neznanog konjanika, a ne za Vičenca. Ili još bolje, kad bi on samo mogao da se bori za nju kao njen heroj, kao u onom idealu viteštva od pre više vekova, bez ikakvih stvarnih i fizičkih pretnji koje nagoveštava brak. Ne bi morala da ga dodirne, čak ni da ga upozna. Dodir je, to je sada znala, opasan. Žudeti sa blažene udaljenosti: to bi bilo ono pravo. Kako bi bilo, pitala se uzaludno, da sedi u svojoj loži, da posmatra tog konjanika kako jaše za nju, možda sa nekim darom njene milosti koji bi mu visio oko vrata ili bio upleten u grivu konja?

Kada je neznan konjanik sišao sa svoga konja da zajedno sa drugim jahačima po običaju oda počast vojvotkinji, stao je do Vičenca. Kao u prikladnoj alegoriji za svoju konradu, on je kao kula nadvisio svog protivnika iz okruga Orla. Vičenco, razmišljala je Pija, ne izgleda dobro u poređenju s njim. *Fantini*, jahači, su se porušili ispod balkona vojvotkinje Violante, svaki ju je posmatrao sa jednakom drskošću, u pantomimi otpora gospodarima porodice Mediči, koja se glumila već deset godina, još otkako je vojvotkinja došla u taj grad.

Svi sem jednoga.

Neznani konjanik je jedini u grupi s glave skinuo šešir trikorn* i usmerio pogled u zemlju s poštovanjem prema vojvotkinjinom polu, ako ne prema njenom položaju. Pijino srce se malo zagrejalno, ali se ponovo ohladilo kada je pomerila pogled na svog zaručnika. Vičenco je piljio u vojvotkinju prilično drsko. Nije skinuo kapu. *Koliko ga samo mrzim*, mislila je Pija. Ta sitnica, to što nije skinuo kapu da pozdravi jednu damu – taj osnovni nedostatak dobrog vas-pitanja – izazvala je njen prezir skoro više nego sramota koju joj je naneo prošle večeri.

Pored Vičenca je stajao njegov otac. Faustino Kaprimulgo, ka-petan *kontrade* Orao, bio je visok i žilav, oštih i crnpurastih crta, ali sa najbeljom kosom skupljenom pod uskom kapom uz glavu. Njegove visoke jagodice, mršavi obrazi i dugi, orlovski nos, činili su da podseća najviše na samog orla sa svoje zastave. Faustino je uvek stajao uspravan u svoj svojoj visini, kao orao u svom gnezdu, sa sa-mopouzdanjem koje je poticalo od toga što je bio glava najstarije porodice u Sijeni. Uprkos raskoši i držanju Medičijevih, cela Sijena je znala da je zapravo porodica Kaprimulgo ta koja vlada gradom. Oni su još od vremena 'Devetorice' – vladajućeg saveta stare repu-blike – potpuno upravljali gradom, samo ne i zvanično. Sin je stajao rame uz rame do svog oca, piljio u vojvotkinju istim okom sokolo-vim, mali soko pored velikog, manja ali zlobnija verzija svog oca.

Pija je posmatrala kako se borne kočije Palija približavaju palati, a vuku ih četiri mlečnobela vola koja nose oznaku samog Palija – široku crno-belu zastavu u bojama grada, ukrašenu figurama Deve Marije i pape. Čuvari saviše zastavu i predadoše je prošlogodišnjem pobedniku, Gibertiju Kontu, kapetanu *kontrade* Puž, koji je tri puta pokucao na vrata palate, dok ga nisu primili unutra. Nekoliko trenutaka kasnije, pojavio se na balkonu pored vojvotkinje i predao joj zastavu. Ona ju je preuzela klimnuvši glavom – biće čuvar zastave

* Muški šešir popularan u 18. veku, sa širokim obodom presavijenim nagore sa leve i desne strane glave i na potiljku. (Prim. prev.)